

Обраћање првог замјеника високог представника Ларија Батлера на Конференцији о конкурентности БиХ, Центар за менаџмент и информационе технологије (МИТ)

Даме и господо,

Ако желите да се такмичите. морате отићи на утакмицу, а када већ одете на утакмицу, мислим да се сви слажемо да онда треба да се иде на *побједу*.

Босна и Херцеговина још увијек се не такмичи ефикасно, нитко од присутних то неће оспорити.

А с обзиром да у овој земљи постоји много талентованих пословних људи, просвјетних радника, инжињера, занатлија и осталих који су спремни да се ухвате у коштац са свијетом, и да *побиједе*, недовољна конкурентност БиХ је скандалозна.

Бирокупатска склероза и хроничне политичке свађе и даље угрожавају конкурентност Босне и Херцеговине.

Ако дозволите да проширим метафору: земља је ушла на стадион глобалне економије, али још увијек није изашла на терен.

Али већ сада је видљив значајан напредак, а у будућности ће тај напредак бити још већи.

Током протеклих неколико седмица осврнули смо се на деценију која је прошла од потписивања Дејтонског споразума, али смо бацили поглед и у будућност, у еру којом ће доминирати пријем

у Европску унију, ствари које је потребно учинити да би се осигурао улазак у ЕУ, те све предности које ће то чланство донијети.

Посљедњих неколико година деценије Дејтона донијеле су изузетан напредак у настојањима да се држава БиХ рационализује и учини дјелотворнијом, те да ради за добробит својих грађана. Остварена побољшања имаће директан и позитиван утицај на конкурентност земље.

Наредна деценија ће да убрза овај процес, јер ће у том периоду БиХ спроводити одредбе из *ацџуис цоммунитаире-а*.

Дакле, да се овдје ради о земљи ограничених економских потенцијала, чак и најамбициознији програм административне или политичке реформе могао би донијети само скромне резултате.

Али Босна и Херцеговина није земља са ограниченим економским потенцијалом. То је земља која има потенцијал да буде изврсна.

А то значи да административне и политичке реформе могу да донесу изузетне резултате.

Свједоци смо да позитиван тренд већ постоји:

- Репорте царинског система, банкарског сектора те комуналног сектора су имале позитиван утицај на привреду.
- 2. Настојања да се елиминишу административне потешкоће са којима се суочавају нова предузећа када почињу са радом такође су довела до осјетног напретка у пословном окружењу.
- 3. Увођењем ПДВ-а 1. јануара наредне године створиће се претпоставке за праведан и ефикасан систем индиректног опорезивања, што је значајан корак напријед у погледу унутрашњих улагања и Европских интеграција.
- 4. Предвиђени пораст бруто домаћег дохотка од 5.6% највећи је на Балкану; инфлација је и даље готово занемарива;

индустријска производња, извоз и директна страна улагања су порасли.

Дакле, у економији су већ видљиви резултати разборитог управљања. Сходно томе, БиХ је поправила свој статус у Извјештају Свјетског економског форума о глобалној конкурентности. Међутим, с обзиром да је ове године извјештај проширен и да обухвата већи број земаља, БиХ је у ствари спала са 93. на 94. мјесто на Индексу пословне конкурентности.

Овај пад за једно мјесто свакако није најважнији детаљ у овогодишњем извјештају. Оно што треба да се нагласи је да БиХ, земља са средњом стопом прихода, остаје у посљедњој четвртини ранжираних земаља у погледу конкурентности.

У овогодишњем извјештају, БиХ је одмах иза Молдавије и испред Алжира.

Хрватска већ сада брзо напредује на ранг листи, те се ове године попела за 12 мјеста. БиХ би могла учинити исто.

Посљедње двије године прво мјесто на овој листи заузима Финска. О тој земљи знам понешто, с обзиром да сам неколико година провео у дипломатској служби у Хелсинкију.

Као што је предсједавајући Свјетског економског форума Клаус Шваб нагласио, Финска је задржала своју водећу позицију на листи конкурентности захваљујући пословном окружењу, које је једно од најиновативнијих у цијелом свијету. Такво је стање омогућило континуирани пораст продуктивности. Финска је на веома ефикасан начин прилагођавала управљање у макроекономском сектору како би се прилагодила околностима које се стално мијењају – а то је изузетно тешко постићи у свим већим привредама, док је БиХ у позицији да то оствари. Финске су власти такође биле спремне да користе буџетске уштеде, одупирући се искушењу да купују популарност код бирача и умјесто тога су се на ваљан начин бринули за добробит својих бирача за десет или петнаест година, када ће пензиони систем у

овој земљи доживјети озбиљну кризу. И коначно, Финска може да осјети све предности примјетног и стварног интегритета својих институција, те пословања у којем се поштује владавина права.

У сваком случају, све су то области у којима је БиХ већ покренула, или покушава да покрене, реформе које ће на крају довести до усаглашавања са финским моделом – разборито макроекономско и фискално управљање, отвореност за иновације, стварање праведних и ефикасних институција и поштовање владавине права.

Прије петнаест година, нико није ни спомињао Финску када се говорило о свјетским економским ранг листама.

Порука је сасвим јасна.

БиХ се налази у одличном положају који јој омогућава да крене у стварни економски и пословни развој.

А то значи стално подизање животног стандарда.

Кључна питања политичке организације тек треба разријешити, али у посљедњих неколико година таква питања се успјешно рјешавају. У међувремену, процес приступања Европској унији ће дати одговарајући подстицај административним и политичким иницијативама које би могле да имају изузетно позитиван утицај на пословно окружење.

Све ће то омогућити БиХ да се помјери са маргина и да се такмичи у глобалној економској утакмици.

Ово се већ почиње дешавати. И већ доноси позитивне резултате. Сада још само морамо да убрзамо тај процес.

Хвала.